

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 253

Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/520)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1/224/04780

18 . 6 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ilâhikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

TOPRAK VE TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN GENEL GEREKÇESİ

Tarım, millî ekonomimizin temelini teşkil etmekte olup, nüfusumuzun büyük bir kısmı bu sektörde çalışmaktadır. Millî gelir içinde en büyük paya sahip olan tarım sektörü; arazi varlığı, su kaynakları ve iklim şartları bakımından güçlü bir potansiyele sahiptir. Ancak, bu potansiyel, henüz tam değerlendirilememiş ve millî ekonomiye beklenen katkısı sağlanamamıştır. Yılda % 2'nin üzerinde artan nüfusumuzu dengeli bir şekilde beslemek ve döviz ihtiyacımızı karşılamak için, tarım potansiyelimizin tam olarak değerlendirilmesi zarurî bulunmaktadır; zira, toplam ihracatımız içerisinde tarımın payı % 67 civarındadır.

Diğer yandan, ülke tarımının uygulayıcıları olan çiftçi ailelerinin büyüyen bir bölümü, küçük ve orta işletmelerde geleneksel metotlarla üretim yapmaktadırlar. Bu yapı, tarımda verim düşüklüğüne ve dengesiz gelir dağılımına yol açmaktadır. Tarımsal ürünlerimizde birim başına verim giderek artmasına rağmen, bazı ülkelerle mukayese edildiğinde, ülkemizde, birim alandan alınan verimin yeterli bir seviyede olmadığı görülmüştür.

Bütün bu ve benzer sebeplerden dolayı, Devlet, 1982 Anayasasının 44 üncü maddesinde de belirtildiği gibi, «toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak» durumundadır. Buna göre Devlet, birinci planda toprak unsurunun muhafazasını, verimlenmesini sağlayacak, hemen arkasından toprak-insan münasebetini düzenleyecektir. 1961 Anayasasının 37 nci maddesinde de zikredilen bu mecburiyet, 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanununda da teferruatlı bir şekilde ifadesini bulmuş olmasına rağmen, bu Kanun, Anayasa Mahkemesinin 10.5.1978 tarihinde yürürlüğe giren Kararı sebebiyle şekil yönünden iptal edilmiştir.

Devletin, toprak ve tarımla ilgili olup, Anayasadan doğan vecibelerini biran önce ve gereği gibi yerine getirebilmesini sağlamak maksadıyla daha önce Başbakanlığa bağlı olarak faaliyet gösteren Toprak ve Tarım

Reformu Müsteşarlığı teşkilatının, bu defa bağlılığı değiştirilerek, fonksiyon yönünden asıl ilgili Bakanlığı olan Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı bünyesinde bir Genel Müdürlük olarak teşkilatlanması öngörülmüştür. Bu sebeple, 2680 sayılı Yetki Kanununa ve 174 ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere dayanılarak, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hazırlanmıştır.

TOPRAK VE TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu maddede, Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı belirtilmekte, sayılan amaçların etkili, düzenli ve sürekli olarak gerçekleştirilmesi için Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı, kamu tüzelkişiliğine sahip, katma bütçeli Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün kurulduğu belirtilmektedir.

Madde 2. — Bu maddede, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün görevleri sayılmaktadır.

Madde 3. — Bu maddede, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün teşkilatının, merkez ve taşra teşkilatlarından meydana geldiği belirtilmektedir.

Madde 4. — Bu maddede, Genel Müdürlük merkez teşkilatının anahizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden meydana geldiği belirtilmekte, merkez teşkilatının ekli cetvelde gösterildiği açıklanmaktadır.

Madde 5. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün en üst amiri olan Genel Müdürün görevleri, sorumluluk ve yetkileri belirtilmektedir.

Madde 6. — Bu maddede, Genel Müdürlük birimlerinin yönetim ve koordinasyonunda Genel Müdüre yardımcı olmak üzere (2) Genel Müdür Yardımcısının görevlendirilebileceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 7. — Bu maddede, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Anahizmet Birimleri sayılmaktadır.

Madde 8. — Bu maddede, Arazi İşleri Dairesi Başkanlığının görevleri sayılmaktadır.

Madde 9. — Bu maddede, Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığının görevleri sayılmaktadır.

Madde 10. — Bu maddede, Ziraat Gelişme ve Yerleşim Dairesi Başkanlığının görevleri sayılmaktadır.

Madde 11. — Bu maddede, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Danışma ve Denetim Birimleri belirtilmektedir.

Madde 12. — Bu maddede, Genel Müdürlük Teftiş Kurulunun görevleri sayılmakta, bahse konu Kurulun kuruluş esasları ile müfettişlerin çalışma usul ve esaslarının tüzükle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 13. — Bu maddede, Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığının görevleri sayılmaktadır.

Madde 14. — Bu maddede, Genel Müdürlük Hukuk Müşavirliğinin görevleri belirtilmektedir.

Madde 15. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün Yardımcı Birimleri belirtilmektedir.

Madde 16. — Bu maddede, Personel Şubesi Müdürlüğünün görevleri sayılmaktadır.

Madde 17. — Bu maddede, İdarî ve Malî İşler Şubesi Müdürlüğünün görevleri sayılmaktadır.

Madde 18. — Bu maddede, Savunma Uzmanının, özel kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yerine getireceği belirtilmektedir.

Madde 19. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün, genel hükümlere göre taşra teşkilatı kurmaya yetkili olduğu hükme bağlanmaktadır.

Madde 20. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün merkez ve taşra teşkilatının her kademesindeki yöneticilerin, Genel Müdürlük emir ve direktifleri ile mevzuat çerçevesinde yürütmek durumunda oldukları görevleri dolayısıyla, bir üst yöneticiye karşı sorumlu oldukları hükme bağlanmaktadır.

Madde 21. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün, diğer kuruluşları hizmet alanına giren faaliyetlerinde, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca tespit edilecek esaslar içinde kalmak kaydıyla, ilgili kuruluşlarla gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak sorumluluğunda bulunduğu hükme bağlanmaktadır.

Madde 22. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün, hizmet alanına giren faaliyetleri dolayısıyla, mahallî idarelerle koordinasyonu sağlamaktan sorumlu olduğuna işaret edilmektedir.

Madde 23. — Bu maddede, Genel Müdür dahil olmak üzere Teşkilatın her kademesindeki yöneticilerinin, sınırlarını açıkça tespit etmek kaydıyla, yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilecekleri açıklanmakta, bu devrin, devreden amirin sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı hususu ayrıca belirtilmektedir.

Madde 24. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün 1-4 ve 5-15 derece kadrolarına ne şekilde atama yapılabileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 25. — Bu maddede, kadroların tespit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara dair diğer hususların neye göre düzenleneceği belirtilmektedir.

Madde 26. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün katma bütçesinin gelirlerinin nelerden ibaret olduğu sayılmaktadır.

Madde 27. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün ita amirinin Genel Müdür olduğuna dikkat çekildikten sonra, Genel Müdürün bu yetkisini devredebileceği hususu hükme bağlanmaktadır.

Madde 28. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün Devlet Daireleri, müessese ve teşekkülleri veya gerçek ve tüzel kişiler arasında çıkan ve henüz kaza mercilerine, hakeme ve icraya intikâl etmemiş olan uyuşmazlıkların hali ile dava ve iora kovuşturulmasından vazgeçilmesi durumlarında anlaşmazlıkların sulh yolu ile çözümünde uyulacak usul ve esaslar hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 1. — Bu maddede, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına ait her türlü araç, gereç ve personelin, hiçbir işleme gerek kalmaksızın bütçesi ile birlikte Genel Müdürlüğe devredildiği hükme bağlanmakta, yeni kadrolar tespit edilinceye kadar mevcut kadroların kullanılmasına devam olunacağı ayrıca belirtilmektedir.

Geçici Madde 2. — Bu maddede, bu Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan yeni düzenleme sebebiyle kadro ve görev unvanları değişmeyenlerin, mevcut kadrolarına atanmış sayıldıkları açıklanmakta, kadro ve görev unvanları değişenler ile kaldırılanların, yeni bir kadroya atanıncaya kadar durumlarına uygun işlerle görevlendirilecekleri hükme bağlanmakta ve bu personelin her türlü haklarının yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulacağı belirtilmektedir. Ayrıca, bu madde ile, Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı unvanlarının, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı olarak değiştirildiği hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 3. — Bu maddede, yeniden düzenleme yapıncaya kadar Katma Bütçe Kanunları ile yürürlüğü devam ettirilen Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına ait 1757 sayılı Kanununun Fon ile ilgili 201, 202, 203, 204, 206 ve 219 uncu maddelerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 4. — Bu maddede, Genel Müdürlüğün taşra teşkilatının, bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yeniden düzenleninceye kadar, görev ve hizmetlerin mevcut taşra teşkilatınca yürütüleceği belirtilmekte ve Genel Müdürlüğe taşra teşkilatını ve kadrolarını belli bir süre içinde bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun hale getirmesi görevi yüklenmektedir.

Geçici Madde 5. — Bu maddede, bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yeniden düzenleme yapıncaya kadar, değişen ve yeniden kurulan birimlere verilen görevlerin, daha önce bu görevi yapmakta olan birimlerce yürütüleceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 29. — Yürürlük hükmüdür.

Madde 30. — Yürütme hükmüdür.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Tarım, Orman ve Köy İşleri
Komisyonu*

23.1.1985

Esas No. : 1/520

Karar No. : 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz 28.11.1984 tarihinde toplanarak 224 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı ve Bakanlık temsilcilerinin hazır bulunduğu birleşimde görüşmeyi kararlaştırmıştır.

Anılan birleşimde bu kararname, ilgili temsilcilerin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşülmeye başlanarak tümü kabul edildikten sonra, maddelerin müzakeresine geçilmiştir. Kanun Hükmünde Kararnamenin başlığıda kısa süre önce kanunlaşan Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun ismi ve muhtevası tarım reformuna ağırlık verdiğiinden bu kanunu yürütmekten birinci derecede sorumlu olan Genel Müdürlüğünün ismi de geçen kanuna uygunluk sağlaması nedeniyle yeniden düzenlenmiştir.

1. Birinci madde, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununun hükümlerine paralellik getirmesi amacıyla yeniden düzenlenmiş ve bu değişikliği ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

2. 2 nci maddenin 1 inci fıkrası, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa paralellik sağlamak ve ilgili kuruluşun bağlı bulunduğu Bakanlık makamına teklifde bulunabileceği hususuna açıklık getirmek amacıyla, 2 nci maddenin 2 nci fıkrasının (a) bendi de uygulamada yanlış anlamaya ve değerlendirmeye yol açmamak nedeniyle fıkra metni kanuna paralel duruma getirilmiş ve madde bu değişikliği ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

3. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

4. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

5. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasındaki «Toprak ve» ibaresi çıkartılarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

6. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

7. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinin (c) bendi Ziraat, Araştırma ve Proje Dairesinin ismi, Araştırma ve Planlama Koordinasyon Dairesinin ismiyle karışıklığa yol açacağı mahiyette görüldüğünden «Destekleme Dairesi Başkanlığı» şeklinde değiştirilmiş ve madde bu değişikliği ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

8. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin (a) bendi madde metninden çıkarılmış (b) bendi, Genel Müdürlüğü görevleri ile Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu hükümleri arasında paralellik sağlamak amacıyla değiştirilerek (a) bendi olarak ve (c) bendi de yine aynı gerekçe ile değiştirilerek (b) bendi olarak, diğer bentlerde alfabetik sıraya göre düzenlenmiş ve madde bu değişiklikleri ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

9. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin (a) bendi Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa paralellik sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmiş ve maddeye yine aynı gerekçe ile bir (d) bendi ilave edilerek madde bu değişik şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

10. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesine, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun getirdiği hükümlere paralel olarak 2 bent «(c), (d)» ilave edilmek suretiyle madde Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

11. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesindeki «Toprak» ibaresi çıkartılıp (a) bendi sonuna da «Başkanlığı» ibaresi ilave edilerek madde bu değişik şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

12. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi Komisyonumuzca redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

13. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

14. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesine, dava ve icra işlerini takip eden avukatlara, bu hizmetlerinden dolayı mahkemelerce takdir olunan vekâlet ücretinden, Hazine Avukatları için cari usule göre yararlanma imkânı verebilmek amacıyla yeni bir fıkra ilave edilmiş ve madde bu şekli ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

15. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 15 inci maddesinin (a) bendi ve (b) bendleri, diğer Genel Müdürlüklerin aynı hizmeti gören birimleri ile paralellik sağlamak ve hizmetin gereği olarak, «Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı» ve «İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı» şeklinde düzenlenerek madde son şekli ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

16. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesi Komisyonumuzca redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

17. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesi Komisyonumuzca redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

18. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

19. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesi, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu, reform uygulamalarında idari sınırlara bağlı olmayan alanları dikkate almış olduğundan madde bu esasa uygun şekilde yeniden düzenlenmek suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

20. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

21. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

22. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

23. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine, taşra teşkilatında Genel Müdürlük aleyhine açılan dava ve icra takiplerinde avukatın bulunmaması halinde, işlerin takip edilmesi bakımından, genel müdüre, mahkeme ve icra dairelerinde kendisini temsil ettirebilmesi için taşrada çalışan memurlardan birine yetki vermesini sağlamak üzere bir fıkra daha eklenmiş ve madde bu yeni şekli ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

24. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesi personel atama ve istihdamına açıklık getirmek amacı ile yeniden düzenlenmiş ve madde bu şekli ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

25. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

26. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

27. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci madde metnine «bütçe» ve «fon» kelimeleri ilave edilmek suretiyle Genel Müdürün Tarım Reformu Fonunun harcamalarında ita amiri olduğunun açıklığa kavuşması sağlanmış ve madde bu şekli ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

28. 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesi redaksiyona tabi tutularak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Geçici Madde 3. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrası madde metninden çıkartılarak geçici 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Geçici Madde 4. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesi Komisyonumuzca redaksiyona tabi tutularak 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Geçici Madde 5. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye, Tarım Reformu teşkilatında çalıştırılan geçici yevmiyeli personelin, kadroya atanmalarının sağlanması amacı ile geçici 5 inci madde ilave edilmiş ve geçici madde bu şekli ile Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ahmet Altınbaş
Muğla Milletvekili

Başkanvekili
Hikmet Bicentürk
İçel Milletvekili

Sözcü
Sabri Aras
Kars Milletvekili

Kâtip
Arif Ağaoğlu
Adıyaman Milletvekili

Üye
Davut Abacıgil
Balıkesir Milletvekili

Üye
Yılmaz Demir
Bilecik Milletvekili
Esastan Muhalifim

Üye
Hakkı Artukaslan
Bingöl Milletvekili

Üye
M. Ali Doğuşlu
Bingöl Milletvekili

Üye
Mehmet Azizoğlu
Bursa Milletvekili

Üye
Kadir Narin
Diyarbakır Milletvekili

Üye
Feyzullah Yıldırım
Gaziantep Milletvekili
(İmzada bulunamadı)

Üye
E. Bülent Yalçınkaya
Kastamonu Milletvekili

Üye
Haydar Koyuncu
Konya Milletvekili

Üye
Şükrü Babacan
Kırklareli Milletvekili
Muhalifim

Üye
Beşir Çelebioğlu
Mardin Milletvekili

Üye
Muzaffer İlhan
Muğla Milletvekili

Üye
Gülami Erdoğan
Samsun Milletvekili

Üye
Selim Koçaker
Tokat Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

KHK/224

Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün düzenlenmesi; 17.6.1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 8.6.1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Görev, Teşkilat

MADDE 1. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, toprağın verimli olarak işletilmesi, verimliliğin korunması, toprağın erozyonla kaybedilmesinin önlenmesi, az topraklı ve topraksız çiftçilerin topraklandırılması, toprakların bölünmesinin önlenmesi, ve dağıtılan toprakların işlenmesini etkili, düzenli ve sürekli olarak gerçekleştirmek için, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı, kamu tüzelkişiliğine sahip, katma bütçeli Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün kurulmasına, teşkilat ve görevlerine dair esasları düzenlemektir.

Görev

MADDE 2. — Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

1. Genel olarak;

Toprak ve tarım reformu bölgelerinin belirlenmesi, muhtemel reform bölgelerinin öncelik sıralarının tespit edilmesi ile ilgili ön etüt ve araştırmaları yapmak, bağlı bulunduğu Bakanlık makamının uygun görüşünü alarak Bakanlar Kuruluna teklif götürmek.

2. Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen uygulama bölgelerinde;

a) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazine adına tescilli olup, kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilmemiş olan tarım arazisinin, topraksız veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilere yeter gelirli tarımsal aile işletmeleri kurabilecek şekilde dağıtılmasını veya kiralanmasını, ayrıca bu çiftçilerin teçhiz edilmelerini, desteklenmelerini, eğitilmelerini sağlamak ve kooperatifleşmelerini teşvik etmek,

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı

(Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında 8.6.1984 Tarih ve 224 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı)

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Görev, Teşkilat

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; uygulama alanlarında toprağın verimli olarak işletilmesi, verimliliğinin korunması ve geliştirilmesi, toprağın erozyonla kaybedilmesini ve tarım arazisinin parçalanmasının önlenmesi, az topraklı ve topraksız çiftçilerin topraklandırılması, desteklenmesi ve eğitilmesi, tarımda istihdam imkânlarının geliştirilmesi, teknolojik gelişmeyi hızlandıran, ekonomik verimliliği ve değerlendirmeyi ön planda tutan bir yapının kurulması için Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığına bağlı kamu tüzelkişiliğine sahip katma bütçeli Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün kurulmasına, teşkilat ve görevlerine dair esasları düzenlemektir.

Görev

MADDE 2. — Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

1. Genel olarak;

Uygulama alanlarının öncelik sıralarının tespit edilmesi ile ilgili ön etüt ve araştırmaları yapmak, tarım reformunun uygulanacağı alanı bağlı bulunduğu Bakanlık Makamına teklif etmek,

2. Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen uygulama bölgelerinde;

a) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazine adına tescilli olup, kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilmemiş olan tarım arazisinin, topraksız veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilere ziraat aile işletmeleri kurabilecek şekilde dağıtılmasını veya kiralanmasını, ayrıca bu çiftçilerin teçhiz edilmelerini, desteklenmelerini, eğitilmelerini sağlamak ve teşkilatlanmalarını teşvik etmek,

(Hükümetin Teklifi)

b) Ekonomik üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış tarım arazisini toplulaştırılmak, ve çiftçi ailelerinin geçimini sağlamaya ve aile işgücünü değerlendirmeye yetmeyecek derecede parçalanmasına ve küçülmesine engel olmak,

c) Toprak-su kaynaklarının teknolojik ve ekonomik gereklere göre kullanılmasını ve kullanma haklarının düzenlenmesini, sağlamak,

d) Toprağın verimli bir şekilde işletilmesini, işletilmesinin korunmasını, birim alandan azami ekonomik verim alınmasını, ziraat üretimin sürekli olarak artırılmasını sağlamak,

Teşkilat

MADDE 3. — Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün teşkilatı, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı

Merkez Teşkilatı

MADDE 4. — Genel Müdürlük merkez teşkilatı; anahizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden meydana gelir.

Genel Müdürlük merkez teşkilatı ekli cetvelde gösterilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Müdür

Genel müdür

MADDE 5. — Genel Müdür, Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün en üst amiridir. Genel Müdürlük hizmetlerini mevzuata, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren konular-

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Ekonomik üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış tarım arazisini toplulaştırmak ve çiftçi ailelerinin geçimini sağlamaya ve aile işgücünü değerlendirmeye yetmeyecek derecede parçalanmasına ve küçülmesine engel olmak,

c) Toprak-su kaynaklarının teknolojik ve ekonomik gereklere göre kullanılmasını ve kullanma haklarının düzenlenmesini, sağlamak,

d) Toprağın verimli bir şekilde işletilmesini, işletilmesinin korunmasını, birim alandan azami ekonomik verim alınmasını, ziraat üretimin sürekli olarak artırılmasını sağlamak,

e) Yeni yerleşim yerleri kurulması, mevcut yerleşim yerlerine eklemeler, yapılması için tedbirler almak ve bu konuda ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,

f) Tarım arazisinin esas olarak tarımda kullanılmasını, mecburî hallerle sınırlı kalmak kaydıyla, tarım arazisinin tarım dışı amaçlara tahsisini sağlamak,

3. Çeşitli Kanunlar ve Bakanlar Kurulu Kararı ile kendisine verilen diğer görevleri yapmak.

Teşkilat

MADDE 3. — Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün teşkilatı, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı

Merkez Teşkilatı

MADDE 4. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Müdür

Genel Müdür

MADDE 5. — Genel Müdür, Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün en üst amiridir. Genel Müdürlük hizmetlerini mevzuata, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren konularda diğer

(Hükümetin Teklifi)

da diğer kuruluşlarla koordinasyon sağlamakla görevli ve Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanına karşı sorumludur.

Genel Müdür, merkez ve taşra teşkilatının faaliyetlerini, iş ve işlemleri ile hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Genel Müdür Yardımcısı

MADDE 6. — Genel Müdürlüğün anahizmet birimleri ile danışma ve yardımcı birimlerinin yönetim ve koordinasyonunda Genel Müdüre yardımcı olmak üzere iki Genel Müdür Yardımcısı görevlendirilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM Anahizmet Birimleri

Anahizmet birimleri

MADDE 7. — Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün anahizmet birimleri şunlardır:

- Arazi İşleri Dairesi Başkanlığı,
- Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığı,
- Ziraat Araştırma ve Proje Dairesi Başkanlığı

Arazi İşleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 8. — Arazi İşleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- Yurt çapında gerekli incelemeleri yaparak, uygulama bölgelerinin önceliklerini tespit etmek,
- Uygulama bölgelerinde imar, ihya ve ıslah hizmetleri ile yeni tarım alanları kazanmak üzere tedbirler almak, diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- Toprak-su kaynaklarının teknolojik ve ekonomik gereklere göre kullanılmasını ve kullanma haklarının düzenlenmesini sağlamak, toprağın verimli bir şekilde işletilmesini, birim alandan azami ekonomik verim alınmasını ve reform bölgesinin toplam üretiminin sürekli olarak artırılmasını sağlamak,
- Arazi kullanma projelendirme esaslarına göre, tarım dışı amaçlarda kullanılacak arazinin tefrik edilmesini sağlamak ve bu arazinin tarım dışı amaçlara tahsisi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kuruluşlarla koordinasyon sağlamakla görevli ve Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanına karşı sorumludur.

Genel Müdür, merkez ve taşra teşkilatının faaliyetlerini, iş ve işlemleri ile hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Genel Müdür Yardımcısı

MADDE 6. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM Anahizmet Birimleri

Anahizmet birimleri

MADDE 7. — Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün anahizmet birimleri şunlardır :

- Arazi İşleri Dairesi Başkanlığı,
- Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığı,
- Destekleme Dairesi Başkanlığı.

Arazi İşleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 8. — Arazi İşleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- Uygulama alanlarında imar, ihya ve ıslah hizmetleri ile yeni tarım alanları kazanmak üzere tedbirler almak, kazanılan bu arazi ile daha önce zilyetleri tarafından imar ve ihya edilen arazinin Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu esaslarına göre dağıtım ve tescil işlemlerini yürütmek,
- Toprak ve su kaynaklarının ekonomik ve teknik icaplara göre korunması için gerekli tedbirleri almak,
- Arazi kullanma projelendirme esaslarına göre, tarım dışı amaçlarda kullanılacak arazinin tefrik edilmesini sağlamak ve bu arazinin tarım dışı amaçlara tahsisi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve yürütmek,

(Hükümetin Teklifi)

- e) Çayır, mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tahsisi ile gerektiğinde tahsis amacının değiştirilmesiyle ilgili muameleleri yürütmek,
- f) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yapmak.

Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığı

MADDE 9. — Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Uygulama bölgelerinde mülkiyet etütleri, kamulaştırma, ifraz ve toprak dağıtımını ile kiralama çalışmalarını planlamak, koordine etmek,
- b) Uygulama bölgelerinde Genel Müdürlük emrine geçen arazinin dağıtım projeleri uygulanıncaya kadar, tespit edilecek esaslar çerçevesinde, bu arazinin kiralama muamelelerini yürütmek,
- c) Ekonomik üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış tarım arazilerini toplulaştırmak, aile işletmelerinin, aile işgücünü değerlendirmeye yetmeyecek şekilde parçalanmasına ve küçülmesine engel olmak üzere tedbirler almak,
- d) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yapmak,

Zirai Araştırma ve Proje Dairesi Başkanlığı

Madde 10. — Zirai Araştırma ve Proje Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Uygulama bölgelerinde verimin artırılması ve bölgenin geliştirilmesi için gerekli her türlü etüt ve araştırma işlerini yapmak, projelendirmek, uygun bulunanları yatırımcı kamu kuruluşlarının eliyle yapılması için işbirliği yapmak,
- b) İskâna tabi tutulanlarla uygulama bölgelerindeki çiftçilerin eğitilmelerini, tarım işletmelerinin teşkilatlanmalarını, desteklenmelerini, teçhiz edilmelerini sağlamak üzere araştırma etüt yapmak, projeler hazırlamak uygun bulunanları uygulatmak üzere tedbirler almak,
- c) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yapmak,

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

- d) Çayır, mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tahsisi ile gerektiğinde tahsis amacının değiştirilmesiyle ilgili işlemleri yürütmek,
- e) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yapmak.

Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığı

MADDE 9. — Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Uygulama bölgelerinde mülkiyet etütleri, kamulaştırma, ifraz ve toprak dağıtımını, çalışmalarını planlamak, koordine etmek ve uygulamak,
- b) Uygulama bölgelerinde Genel Müdürlük emrine geçen arazinin dağıtım projeleri uygulanıncaya kadar, tespit edilecek esaslar çerçevesinde, bu arazinin kiralama işlemlerini yürütmek,
- c) Ekonomik üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış tarım arazilerini toplulaştırmak, aile işletmelerinin, aile işgücünü değerlendirmeye yetmeyecek şekilde parçalanmasına ve küçülmesine engel olmak üzere tedbirler almak,
- d) Dağıtılan araziden, dağıtım tarihindeki mer'î mevzuat hükümlerine uygun olarak işletilmeyenlerin geri alınması ile ilgili işlemleri yürütmek,
- e) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yapmak,

Destekleme Dairesi Başkanlığı

MADDE 10. — Destekleme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Uygulama bölgelerinde verimin artırılması ve bölgenin geliştirilmesi için gerekli her türlü etüt ve araştırma işlerini yapmak, projelendirmek, uygun bulunanları kamu ve özel kuruluşların eliyle yapılması için işbirliği yapmak,
- b) İskâna tabi tutulanlarla uygulama bölgelerindeki çiftçilerin eğitilmelerini, tarım işletmelerinin teşkilatlanmalarını, desteklenmelerini, teçhiz edilmelerini sağlamak üzere araştırma etüt yapmak, projeler hazırlamak uygun bulunanları uygulatmak üzere tedbirler almak,
- c) Çayır, mera, yaylak ve kışlaklarını, arazi kullanım planlarında gösterilen ıslah ve geliştirme

(Hükümetin Teklifi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Danışma ve Denetim Birimleri

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 11. — Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Danışma ve denetim birimleri şunlardır :

- a) Teftiş Kurulu
- b) Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı,
- c) Hukuk Müşavirliği.

Teftiş Kurulu

MADDE 12. — Teftiş Kurulu, Genel Müdürlüğün emri ve tasdiki üzerine, Genel Müdür adına aşağıdaki görevleri yapar :

- a) Genel Müdürlük teşkilatının her türlü faaliyet ve muameleleri ile ilgili olarak teftiş, tetkik ve soruşturma işlerini yürütmek,
- b) Genel Müdürlüğün amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun olarak çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Genel Müdüre arz etmek,
- c) Özel kanunlarla verilen benzeri görevleri yürütmek.

Teftiş Kurulunun kuruluş esasları ve müfettişlerin çalışma usul ve esasları tüzükle düzenlenir.

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı.

MADDE 13. — Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Genel Müdürlüğe, Hükümet programı, kalkınma planları, yıllık programlar, Bakanlar Kurulu

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

projelerini uygulamak ve uygulatmak için tedbirler almak,

d) Yeni yerleşim yerleri kurulması veya mevcutların geliştirilip genişletilmesi, köy imar planlarının hazırlanması ve uygulanması, arsa tahsis ve satışı ile ilgili işlemleri yürütmek,

e) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri hizmetleri yapmak,

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Danışma ve Denetleme Birimleri

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 11. — Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Danışma ve Denetim birimleri şunlardır :

- a) Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- b) Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı,
- c) Hukuk Müşavirliği.

Teftiş Kurulu Başkanlığı

MADDE 12. — Teftiş Kurulu Başkanlığı Genel Müdürün emri ve tasvibi üzerine, Genel Müdür adına aşağıdaki görevleri yapar :

- a) Genel Müdürlük teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak teftiş, tetkik ve soruşturma işlerini yürütmek,
- b) Genel Müdürlüğün amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun olarak çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Genel Müdüre arz etmek,
- c) Özel Kanunlarla verilen benzeri görevleri yürütmek.

Teftiş Kurulu Başkanlığının kuruluş esasları ve müfettişlerin çalışma usul ve esasları tüzükle düzenlenir.

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı

MADDE 13. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Kararları çerçevesinde verilen emir ve görevlerin yerine getirilmesi için çalışma esaslarını tespit etmek, bu esaslara uygun olarak Genel Müdürlüğün anahizmet politikasının ve planlarının hazırlanmasına yardımcı olmak,

b) Genel Müdürlüğün yıllık çalışma programlarını hazırlamak,

c) Uzun vadeli planlarla kalkınma planlarında ve yıllık programlarda öncelikle yer alması gerekli görülen hizmet ve tedbirlerin ve bunlarla ilgili temel politikaların, ilmi araştırma esaslarına göre tespitini sağlamak; Genel Müdürün tasdikini aldıktan sonra Devlet Planlama Teşkilatına sunmak,

d) Kalkınma plan ve programları ile Genel Müdürlük yıllık çalışma ve uygulama programlarının tatbikatları sırasında; Genel Müdürlük teşkilatında ortaya çıkan çözümlenmesi gereken güçlükleri, aksaklıkları ve tıkanıklıkları giderici tedbirleri tespit ederek makama arz etmek, organizasyon ve metot hizmetlerini yürütmek,

e) Kanun, tüzük, yönetmelik tasarıları ile kanun tekliflerine mütedair Genel Müdürlük görüşünün tespitine yardımcı olmak,

f) Planlama ve koordinasyon konularında verilen diğer görevleri yapmak,

g) Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve müessir bir şekilde yerine getirilmesi için insan, para ve malzeme gibi mevcut kaynakların en uygun ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere Genel Müdürlük bütçesinin plan ve program esaslarına göre hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri toplamak.

e) Genel Müdürece verilecek benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 14. — Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün diğer birimlerinden sorulan hukukî konular ile hukukî, malî, cezaî sonuçlar doğuracak muameleler hakkında görüş bildirmek,

b) Teşkilatın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları engelleyici tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

c) Adli ve idarî davalarda ve her türlü icra takiplerinde gerekli bilgileri hazırlamak, adli ve idarî da-

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Hukuk Müşavirliği

MADDE 14. — Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır :

a) Genel Müdürlüğün diğer birimlerinden sorulan hukukî konular ile hukukî malî, cezaî sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,

b) Teşkilatın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları engelleyici tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

c) Adli ve idarî davalarda ve her türlü icra takiplerinde gerekli bilgileri hazırlamak, adli ve idarî davalarda, icra takiplerinde mahkemeler, hakemler, ic-

(Hükümetin Teklifi)

valarla, icra takiplerinde mahkemeler, hakemler, icra dairelerinde, dava ve icra işleriyle ilgili sair merciler nezdinde Genel Müdürlüğü temsil etmek,

d) Genel Müdürlüğün görevlerini daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programlara uygun çalışmasını temin etmek maksadıyla gereken hukukî teklifleri hazırlamak ve Genel Müdüre arz etmek,

e) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan veya diğer Bakanlıklardan yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukukî açıdan inceleyerek görüşlerini bildirmek,

f) Genel Müdür tarafından verilen benzeri görevleri yapmak,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yardımcı Birimler

Yardımcı birimler

MADDE 15. — Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün yardımcı birimleri şunlardır :

- a) Personel Şubesi Müdürlüğü
- b) İdarî ve Malf İşler Şubesi Müdürlüğü
- c) Savunma Uzmanlığı

Personel Şubesi Müdürlüğü

MADDE 16. — Personel Şubesi Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün insangücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalarını yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,

b) Genel Müdürlük Personelinin atama, özlük ve emeklilik ile benzeri muamelelerini yürütmek,

c) Eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve tatbik etmek,

d) Genel Müdürlükçe verilen benzeri görevleri yapmak.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ra dairelerinde, dava ve icra işleriyle ilgili sair merciler nezdinde Genel Müdürlüğü temsil etmek,

d) Genel Müdürlüğün görevlerini daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programlara uygun çalışmasını temin etmek maksadıyla gereken hukukî teklifleri hazırlamak ve Genel Müdüre arz etmek,

e) Genel Müdürlük tarafından hazırlanan veya diğer Bakanlıklardan yahut Başbakanlıktan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hukukî açıdan inceleyerek görüşlerini bildirmek,

f) Genel Müdür tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bu hizmetleri yürütmek amacıyla Genel Müdürlükçe istihdam edilecek avukatlara, mahkemelerde takdir edilecek vekalet ücretleri hakkında 2 Şubat 1929 tarih ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntac Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücretivekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yardımcı Birimler

Yardımcı birimler

MADDE 15. — Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün yardımcı birimleri şunlardır :

- a) Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı,
- b) İdarî ve Malf İşler Dairesi Başkanlığı,
- c) Savunma Uzmanlığı,

Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

MADDE 16. — Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

a) Genel Müdürlüğün insangücü planlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmalarını yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili tekliflerde bulunmak,

b) Genel Müdürlük personelinin atama, özlük ve emeklilik ile benzeri işlemlerini yürütmek,

c) Eğitim planını hazırlamak, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarını düzenlemek ve tatbik etmek,

d) Genel Müdürlükçe verilen benzeri görevleri yapmak.

(Hükümetin Teklifi)

İdari ve Mali İşler Şubesi Müdürlüğü

MADDE 17. — İdarî ve Mali İşler Şubesi Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

- a) Genel Müdürlük için araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma ve satın alma hizmetlerini yürütmek,
- c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve satın alma hizmetlerini yapmak,
- d) Genel Müdürlük personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden faydalanmalarını temin etmek,
- e) Genel Müdürlüğün tahakkuk hizmetlerini yürütmek,
- f) Genel Müdürlüğün genel evrak, dosya ve arşiv işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- g) Genel Müdürlüğe gelen yazılardan gerekenleri Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarına arz etmek,
- h) Genel Müdürlüğün direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve takip etmek,
- i) Süreli evrakın zamanında muameleye konulmasını temin etmek,
- j) Genel Müdürlüğü ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek,
- k) Bütçe ve mali işlerle ilgili olarak Genel Müdürlükçe verilecek hizmetleri yürütmek,
- l) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri işleri yapmak.

Savunma Uzmanlığı

MADDE 18. — Savunma Uzmanı, özel Kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşra Teşkilatı

Taşra teşkilatı

MADDE 19. — Genel Müdürlük, genel hükümlere göre taşra teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

MADDE 17. — İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Genel Müdürlük için araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma ve satın alma hizmetlerini yürütmek,
- c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve satın alma hizmetlerini yapmak,
- d) Genel Müdürlük personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden faydalanmalarını temin etmek,
- e) Genel Müdürlüğün tahakkuk hizmetlerini yürütmek,
- f) Genel Müdürlüğün genel evrak, dosya ve arşiv işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- g) Genel Müdürlüğe gelen yazılardan gerekenleri Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarına arz etmek,
- h) Genel Müdürlüğün direktif ve emirlerini ilgililere duyurmak ve takip etmek,
- ı) Süreli evrakın zamanında muameleye konulmasını temin etmek,
- j) Genel Müdürlüğü ilgilendiren toplantı, brifing ve görüşmeleri düzenlemek,
- k) Bütçe ve mali işlerle ilgili olarak Genel Müdürlükçe verilecek hizmetleri yürütmek,
- l) Genel Müdürlükçe verilecek benzeri işleri yapmak.

Savunma Uzmanlığı

MADDE 18. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Taşra Teşkilatı

Taşra teşkilatı

MADDE 19. — Genel Müdürlüğün taşra teşkilatı, Bakanlar Kurulunca uygulama alanı olarak ilan edilen yerlerde, tarım reformu hizmetlerinin özelliğine uygun olarak kurulacak Bölge Müdürlüklerinden teşekkül eder.

(Hükümetin Teklifi)

DÖRDÜNCÜ KISIM
Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 20. — Genel Müdürlüğün Merkez ve taşra teşkilatının her kademesindeki yöneticileri yapmakla mükellef oldukları hizmet ve görevleri, Genel Müdürlük emir ve direktifleri yönünden, mevzuata, plan ve programlara uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten bir üst yöneticiye karşı sorumludur.

İlgili kuruluşlarla işbirliği

MADDE 21. — Genel Müdürlük, diğer kuruluşların hizmet alanına giren konulara mütedair faaliyetlerinde Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca tespit edilen esaslar çerçevesinde ilgili kuruluşlara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Mahallî idarelerle koordinasyon sorumluluğu

MADDE 22. — Genel Müdürlük, hizmet alanına giren konularda mahallî idarelerle koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Yetki devri

MADDE 23. — Genel Müdür ve her kademede ki kuruluş yöneticileri, sınırlarını açıkça tespit etmek şartıyla, yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Hükümler

Atama

MADDE 24. — 23.4.1981 tarihli ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurlardan 1-4 derece kadrolara ilgili Bakanın onayı ile, diğer kadrolara Genel Müdürün onayı ile atama yapılır.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ KISIM
Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 20. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İlgili kuruluşlarla işbirliği

MADDE 21. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mahallî idarelerle koordinasyon sorumluluğu

MADDE 22. — 224 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yetki devri

MADDE 23. — Genel Müdür ve her kademede ki kuruluş yöneticileri, sınırlarını açıkça tespit etmek şartıyla, yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

Genel Müdürlük aleyhine açılan mahkemelerde ve icra işlerini takipte, avukat bulunmaması halinde, Genel Müdür, mahallî teşkilattan bir memuru kendisini temsile yetkili kılabilir.

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Hükümler

Atama

MADDE 24. — 23.4.1981 tarihli ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurlardan 1-4 dereceli ve sözleşmeli kadrolara tayinler Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan onayı ile, diğer personelin tayinleri ise Genel Müdür tarafından yapılır.

(Hükümetin Teklifi)

Kadrolar

MADDE 25. — Kadroların tespit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara dair hususlar Genel Kadro ve Usulü Hakkındaki mevzuat hükümlerine göre düzenlenir.

Bütçe

MADDE 26. — Genel Müdürlüğün katma bütçesi aşağıdaki gelirlerden meydana gelir.

- a) Genel bütçeden yapılacak Hazine yardımları,
- b) Uygulama bölgelerindeki köylerde, konut yeri olarak satılacak arsa bedelleri,
- c) Genel Müdürlük lehine takdir edilecek vekalet ücretleri,
- d) Diğer gelirler.

İta Amirliği

MADDE 27. — Genel Müdürlüğün harcamalarında ita amiri Genel Müdürdür. Genel Müdür bu yetkisini, tespit edeceği esaslar çerçevesinde uygun gördüğü kimselere devredebilir.

Anlaşmazlıkların halli

MADDE 28. — Bir sözleşme olsun olmasın, Genel Müdürlük ile Devlet Daireleri, Müessese ve Teşekkülleri, veya gerçek ve tüzelkişiler arasında çıkan ve henüz kaza mercilerine, hakeme veya icraya intikal etmemiş olan uyuşmazlıkların hallinde anlaşma veya sözleşmenin değiştirilmesinde veya bozulmasında, maddi ve hukuki sebeplerle koğuşturulmasında veya yüksek dereceli merci ve mahkemelerce incelenmesini istemekte fayda umulmayan dava ve icra koğuşturulmasından vazgeçilmesinde veya bunların sulh yolu ile hallinde yarar görüldüğü takdirde,

Tanınacak veya terkin edilecek hak ve işin tazammun ettiği menfaatlerin;

500 000 liraya kadar olanları Genel Müdürün kararı,

500 000 liradan 1 000 000 liraya kadar olanları Bakanlığın kararı,

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Sözleşmeli ve diğer personelin ücretleri her yıl için Genel Müdürün teklifi ve Bakan onayı ile tespit edilir ve Fondan ödenir.

Kadrolar

MADDE 25. — 224 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bütçe

MADDE 26. — 224 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İta Amirliği

MADDE 27. — Genel Müdürlüğün Bütçe ve Fon harcamalarında ita amiri Genel Müdürdür. Genel Müdür bu yetkisini, tespit edeceği esaslar çerçevesinde astlarına devredebilir.

Anlaşmazlıkların halli

MADDE 28. — 224 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

1 000 000 liradan fazla olanların Danıştayın olumlu görüşü üzerine alınacak müşterek karar, ile halledilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Toprak Tarım Reformu Müsteşarlığına ait her türlü araç, gereç ve personel, hiçbir işleme gerek kalmaksızın bütçesi ile beraber Genel Müdürlüğe devredilmiştir.

Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararname Hükümlerine göre yeni kadrolar tespit edilinceye kadar mevcut kadroların kullanılmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanun Hükümünde Kararname ile yapılan yeni düzenleme sebebi ile kadro ve görev unvanları değişmeyenler, mevcut kadrolarına atanmış sayılırlar.

Ancak bunlardan Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı unvanları Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı olarak değiştirilmiştir.

Kadro ve görev unvanları değişenler veya kaldırılanlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, durumlarına uygun işlerle görevlendirilirler ve eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü hakları, yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Yeniden düzenleme yapıncaya kadar Katma Bütçe kanunları ile yürürlüğe devam ettirilen Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına ait 1757 sayılı Kanununun 201, 202, 203, 204, 206 ve 219 uncu maddelerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Genel Müdürlüğün taşra teşkilatı bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 19 uncu maddesinde belirlenen esaslara göre yeniden düzenleninceye kadar, görev ve hizmetler mevcut taşra teşkilatı tarafından yürütülmeye devam olunur.

Genel Müdürlük, taşra teşkilatını ve kadrolarını, en geç altı ay içinde bu Kanun Hükümünde Kararnameye uygun hale getirir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanun Hükümünde Kararnameye göre yeniden düzenleme yapıncaya kadar, değişen veya yeniden kurulan birimlere verilen görevler, daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam edilir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1. — 224 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 8.6.1984 tarih ve 224 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile yapılan yeni düzenleme sebebi ile kadro ve görev unvanları değişmeyenler, mevcut kadrolarına atanmış sayılırlar.

Ancak bunlardan Müsteşar ve Müsteşar Yardımcısı unvanları Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı olarak değiştirilmiştir.

Kadro ve görev unvanları değişenler veya kaldırılanlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, durumlarına uygun işlerle görevlendirilirler ve eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü hakları, yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Genel Müdürlüğün taşra teşkilatı bu Kanununun 19 uncu maddesinde belirlenen esaslara göre yeniden düzenleninceye kadar, görev ve hizmetler mevcut taşra teşkilatı tarafından yürütülmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanuna göre yeniden düzenleme yapıncaya kadar, ~~değişen~~ veya yeniden kurulan birimlere verilen görevler, daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Mülga 1757 sayılı Kanunun 190 inci maddesine ve her yılın bütçe kanununa göre Toprak ve Tarım Reformu Teşkilatında çalıştırılan geçici yevmiyeli personelden Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde müra-

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 29. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 30. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

caat edip müracaatı Genel Müdürlükçe uygun görülenlerden 2 yılını doldurmuş olanlar asaleten, diğerleri aday memur olarak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun atama ile ilgili şartlarını taşımaları halinde, durumlarına uygun kadrolara sınavsız olarak tayin edilirler.

MADDE 29. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 30. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. K. Alptemoçin

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuzturuk

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bak. V.
M. Aydın

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşcıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

TOPRAK VE TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ TEŞKİLATI

Genel Müdür	Genel Müdür Yrd.	Ana Hizmet Birimleri	Danışma ve Denetim Birimleri
Genel Müdür	Genel Müdür Yrd. Genel Müdür Yrd.	1. Arazi İşleri Dai. Bşk. 2. Kamulaştırma, Toplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Bşk. 3. Ziraat Araştırma ve Proje Dairesi Bşk.	1. Teftiş Kurulu Bşk. 2. Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Bşk. 3. Hukuk Müşavirliği
Yardımcı Birimler			
1. Personel Şb. Md. 2. İdarî ve Mali İşler Şb. Md. 3. Savunma Uzmanlığı			

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ TEŞKİLATI

Genel Müdür	Genel Müdür Yrd.	Ana Hizmet Birimleri	Danışma ve Denetim Birimleri
Genel Müdür	Genel Müdür Yrd. Genel Müdür Yrd.	1. Arazi İşleri Dai. Bşk. 2. Kamulaştırma, Topplulaştırma ve Dağıtım Dairesi Bşk. 3. Destekleme Dairesi Bşk.	1. Teftiş Kurulu Bşk. 2. Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Bşk. 3. Hukuk Müşavirliği
Yardımcı Birimler			
1. Personel ve Eğitim Dairesi Bşk. 2. İdarî ve Malî İşler Dairesi Bşk. 3. Savunma Uzmanlığı			

